

Linda en Peter Mabe-soone

In het weideseizoen begrazen de 160 piemonteses van de familie Mabe-soone uit Aardenburg vijftig hectare nabijgelegen natuurgebied.

Ras:	piemontese
Aantal stuks vee:	160
Aantal kalvingen:	60
Aantal hectare:	96
Neventak:	akkerbouw

Her en der verspreid tussen grote akkerbouwpercelen liggen rondom het Zeeuwse Aardenburg talloze hectaren natuurgebied. Vroeg in het voorjaar bevolken kolonies ganzen en meeuwen het grillige landschap, maar vanaf half april gaan de koeien de ruige graaslanden bevolken. Dat geldt ook voor het piemontesevee van Peter Mabe-soone (49), zijn vrouw Linda (49) en zonen Mathijs (19) en Ruben (17).

Voor zijn 160 piemonteses benut Mabe-soone vijftig hectare natuur. 'Er komt steeds meer natuurgebied', wijst Mabe-soone op een recente uitbreiding. Hij ziet de groeiende aandacht voor vergroening niet direct als een bedreiging maar veeleer als een kans. 'In zekere zin maakt het de vleesveehouderij beter mogelijk. Die percelen moeten toch onderhouden worden en dat kan prima met begrazing.'

Verkoop brengt arbeidsvreugde

Met 160 piemonteses telt het bedrijf van Peter Mabe-soone elk jaar een zestigtal kalvingen. Naast een akkerbouw-tak met wintertarwe, aardappelen en suikerbieten maken ook snijmais en gras deel uit van het 46 hectare tellende teeltplan. De piemontesefokker houdt ook nog 150 tot 200 rosékalveren. 'Ik zet alle werk zoveel mogelijk alleen rond.'

De akkerbouwomgeving is ook in het rantsoen van de dieren weerspiegeld. Daarin komen producten voor als snij-

Peter Mabe-soone verkoopt vlees van zijn piemonteserunderen vanaf het erf

Sierlijke natuurgrazers

Met natuurbegrazing en thuisverkoop van vlees zoekt Peter Mabe-soone uit Aardenburg naar een duurzame ontwikkeling van zijn bedrijf. Antibiotica houdt de fokker bewust buiten de deur. 'Het is als met een keizersnede: alleen gebruiken als het echt nodig is.'

tekst Annelies Debergh

mais, graskuil, aardappelen, bierbostel en restproducten als uienpulp, graszaadhooi en corngold. Afmestvee krijgt bedrijfseigen tarwe. Mabe-soone geeft de uienpulp alleen aan de fokpinken. 'Zodra je de stal opent, ruik je de uien al. Die geur komt ook in het vlees. Uienpulp past niet bij het afmesten.'

Sinds afgelopen september is in de schuur op het erf een thuislagerij ondergebracht. 'We zijn al vier jaar bezig met de verkoop van vlees in pakketten en dat bevalt erg goed.' Het begon met de verkoop van vlees in hun kennissenkring en groeide langzamerhand uit. 'We hebben de eerste jaren op een andere locatie vlees verkocht. Voor we zelf een ruimte gingen inrichten, wilden we eerst zeker zijn dat we voldoende vraag kregen.'

Inmiddels wordt het vlees niet meer alleen in pakketten, maar ook individueel verpakt. Het extra werk rekent hij in de prijs mee. 'Het is vooral een kwestie van goed rekenen.' De stap naar thuisvermarkten van vlees geeft vooral extra arbeidsvreugde. 'Als je dieren alleen maar aan de handel levert, zie je geen mens meer op je bedrijf. Door thuisverkoop krijg je een diversiteit aan mensen over de vloer.'

Een stier op reserve

De keuze voor piemontesevee vloeit voort uit het verleden. 'Door de stiermesterij op roosters heb ik vroeger van alles in de stal gehad', legt Peter Mabe-soone uit. Vaak zaten daar ook piemontesekruislingen tussen. Hun intelligente

en vooral sierlijke uiterlijk sprak hem aan. 'Slagers die hier kwamen, vroegen altijd naar dieren met piemontesebloed. Dat heb ik onthouden.'

De stap naar de fokkerij werd gezet met een groep aangekochte broutards waar ook enkele vaarskalveren tussen zaten. 'Die ben ik vervolgens gaan insemineren en heb ik iedere keer met raszuivere piemonteses ingekruist.' Inmiddels is de fokkerij al ruim twaalf jaar bezig. Nog

Een eigengefokte Lotuszoon gaat voor natuurlijke dekdiens met de koeien de weide op

twee jaar en dan zal bijna alle vee raszuiver zijn. Terwijl het jonge spul in de schuur onder de buik van hun moeders duikt, klinkt Peter Mabe-soone bijna lyrisch: 'Pasgeboren kalveren lijken net op hertjes, vind je niet?'

De pinken worden zoveel mogelijk drachtig gemaakt van een ki-stier. Als een pink na twee keer nog niet drachtig is, zet Peter Mabe-soone natuurlijk dek-kende stieren in. Bij de koeien is dat altijd het geval.

Vier dekstieren bevolken de stallen. 'We hebben verschillende percelen natuurgebied en we hebben daarvoor meerdere stieren nodig.' In het voorjaar gaan drie stieren mee met de koeien naar buiten, een blijft thuis als reserve. 'Het moet natuurlijk genetisch wel passen, maar een stier op reserve houden is vaak nuttig voor als een andere stier uitvalt.'

De natuurgebieden worden pas vanaf half mei ingeschaard, wanneer het broedseizoen van beschermde vogelsoorten is afgelopen. Bemesting van de grond of bijvoeding in het najaar is niet toegelaten. 'Pinken en schralere eerstekalfdieren gaan naar het blijvend grasland. Enkel de moederdieren die tegen een stootje kunnen, komen in de natuurgebieden terecht.' Koeien komen vanaf acht maanden dracht weer op stal. 'Natuurgebieden zijn erg schraal. Maar er zit ook een gevoelig verschil tussen rassen voor natuurbegrazing. Er zijn rassen

die beter geschikt zijn voor natuurbegrazing dan piemonteses.'

Het leeuwendeel van de koeien kalft in de winterperiode af. Koeien die bij de start van het weideseizoen zeven maand drachtig zijn, gaan niet meer naar buiten. 'Ik streef naar zoveel mogelijk natuurlijk afkalven', gaat Mabe-soone op dat onderwerp verder. Met 35 procent keizersneden is het cijfer beperkt, maar toch hoog genoeg. Het aandeel keizersneden is vooral hoog bij de pinken. Mabe-soone insemineert de jonge vrouwelijke dieren al vroeg, op zestien tot zeventien maanden. 'Ik wil toch wat opschieten. Het draait allemaal rond dat kalf. Dat brengt het geld op.'

De noodzaak van een ingreep bij het kalven is ook dierafhankelijk. 'Ik zet bewust stieren in die veel lengte en hoogte-maat hebben. Ook bij de vaarzen. Dan krijg je vanzelf zwaardere kalvingen.' Mabe-soone neemt geen enkel risico tijdens het kalven. 'Bij vleeskoeien moet het kalf er levend uit. Van een dood kalf kun je geen rekeningen betalen.'

Nadruk op diergezondheid

Ki-stieren Oeral van de Kreitehei, Orso, Ostu, Natale, Otmar en Peso zijn het afgelopen jaar ingezet. De eigen fokkerij telt zonen van Lotus, Belly en Lancio. 'Ik probeer goed te letten op de vleeskwaliteit', zo vult Mabe-soone zijn fokdoel aan. 'De slager en de handel willen graag een

luxe beest. Dan kun je wel willen dat ze natuurlijk afkalven, maar je moet ook de handel op het bedrijf houden.'

Karakter maakt ook deel uit van het fokdoel. 'De fokstieren zijn zo mak, daar kun je onder slapen.' Dat moet ook, merkt hij op. 'Omdat ik het werk meestal alleen rondzet, is een goed karakter belangrijk.' Dat de kalveren erg vlot zijn, is mooi meegenomen. 'Tegen de tijd dat een keizersnede is dichtgenaaid, staat het kalf vaak al onder de koe te drinken. Een piemontese drinkt niet uit een fles. Als het kalf de moeder niet heeft, gaat het dood.'

Met de historie van kalvermesterij hecht Mabe-soone veel waarde aan diergezondheid. Het onthoornen van de kalveren gebeurt onder plaatselijke verdoving. Onlangs werden bij wijze van proef ook enkele stiertjes gecasteerd. Ook kregen ze een tetanus spuit om besmetting bij natuurbegrazing te voorkomen. 'We willen kijken of de dieren als os misschien een betere kwaliteit vlees produceren. Ze groeien in elk geval gelijkmatig met de andere stieren.'

Enten tegen ibr, pinkengriep en botulisme zijn standaardacties geworden naast een behandeling tegen leverbot. 'Ziekten voorkomen vind ik belangrijk. Ik wil bewust zo min mogelijk antibiotica gebruiken. Het is als met een keizersnede: alleen als het echt nodig is. Klanten gaan dat in de toekomst ook vragen.'